

Olsztyn, dnia 14 marca 2014 r.

**Miejsko-Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
w Sępopolu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowiska pracy w delegaturze Urzędu w Elku, przeprowadził w okresie 1-4 października 2013 r. kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sępopolu. Przedmiotem kontroli była ocena realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z ustawowymi wymogami kwalifikacyjnymi. Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2012 r. do 4 października 2013 r. Ustalenia z kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, podpisanym przez Kierownika jednostki dnia 10 marca 2014 r. Zastrzeżeń do protokołu nie wniesiono.

Gmina Sępólno posiada przyjętą uchwałą Rady Gminy „Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Sępólno na lata 2008-2015”. Strategia zawiera niezbędne elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwanej dalej ustawą.

Z programów osłonowych na terenie gminy realizowany jest program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i program przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Natomiast z rządowych programów pomocy społecznej wieloletni program - „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej „Asystent rodziny”. Ośrodek realizuje też projekt systemowy „Postaw na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Na wyróżnienie zasługują działania jednostki w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej. Wynikiem tych działań 7 osób wyszło z kręgu świadczeniobiorców, podejmując stałą pracę; 3 osoby podjęły naukę w szkole, 102 osoby znalazły zatrudnienie w formie prac społecznie użytecznych, a wielu poprawiło swoje szanse na rynku pracy podwyższając kwalifikacje zawodowe. Zespół kontrolny pozytywnie ocenił również efektywność świadczonej pracy socjalnej, w tym częste wykorzystywanie narzędzia jakim jest kontrakt socjalny.

Dokumentami regulującymi funkcjonowanie Ośrodka jest statut, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Sępopolu oraz regulamin organizacyjny, wprowadzony zarządzeniem Kierownika. Analizując dokumenty organizacyjne stwierdzono, że oba dokumenty wymagają ujednolicenia w zakresie zgodności z przepisami ustawy o pomocy społecznej w części dotyczącej zakresu działania Ośrodka, w której wymienione są zadania własne i zlecone gminy. Ponadto statut ma nieaktualną podstawę prawną.

Kwalifikacje zawodowe Kierownika jednostki kontrolowanej są zgodne z art. 122 ust.1 ustawy. Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono,

że pracownicy socjalni spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w art. 116 lub art. 156 ustawy. Natomiast kwalifikacje opiekunek są zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2013, poz. 1050.).

Odnosząc się do norm zatrudnienia określonych w art. 110 ust. 11 ustawy, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców stwierdzono, że kontrolowana jednostka spełnia te wymogi. W dacie kontroli na 1 pracownika socjalnego przypadało 1 365 mieszkańców.

Gmina Sępólno nie prowadzi domu pomocy społecznej. Natomiast na terenie Powiatu Bartoszyckiego funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Bartoszycach dla osób somatycznie chorych oraz Dom Pomocy Społecznej w Szczurkowie dla osób w podeszłym wieku. W okresie objętym kontrolą Gmina Sępólno pokrywała koszty pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej, funkcjonujących na terenie Powiatu Bartoszyckiego i innych powiatów.

Gmina Sępólno nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych, nie realizuje więc zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym, określonego w art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy.

Mieszkańcy gminy wymagający pomocy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn, objęci są pomocą w formie usług opiekuńczych, polegających na zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. Zadanie to jest realizowane w oparciu o umowę o realizację zadania z zakresu pomocy społecznej na świadczenie usług opiekuńczych zawartą z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Warmińsko-Mazurski Zarząd Wojewódzki w Olsztynie. Umowa zawarta jest na podstawie art. 25 ustawy o pomocy społecznej, na okres czterech lat. Zleceniobiorca zobowiązał się do świadczenia usług opiekuńczych mieszkańcom gminy Sępólno, w wymiarze i zakresie wynikającym z decyzji wydanej przez M-GOPS. W skontrolowanej dokumentacji dot. świadczeniobiorców nie stwierdzono nieprawidłowości.

Natomiast ustalono, że Ośrodek nie przeprowadza kontroli zakresu i jakości wykonywanych usług przez PKPS, pomimo, że w umowie o realizacji zadania w § 2 zleceniobiorca zobowiązał się do poddania kontroli przez osoby posiadające upoważnienie Kierownika MGOPS; zaś w § 4 ustalono, iż z przeprowadzonej kontroli kontrolujący sporządzają pisemny protokół. Jak wyjaśniał Kierownik Ośrodka nadzór nad usługami prowadzony jest przez pracownice socjalne, które co 6 miesięcy odwiedzają środowisko i w wywiadzie aktualizacyjnym odnoszą się do potrzeb i oczekiwań klienta oraz określają jego stopień zadowolenia. Zespół kontrolny potwierdził dokonywanie takich zapisów, jednakże biorąc pod uwagę obowiązki zleciodawcy określone w umowie, taką formę i zakres kontroli należy uznać za wysoce niewystarczającą.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie organizował i nie świadczył specjalistycznych usług opiekuńczych, a także specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, podając jako powód brak potrzeb w tym zakresie.

Gmina nie prowadzi środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Potrzeby w tym zakresie zabezpiecza ponadlokalny Środowiskowy Dom Samopomocy w Bartoszycach z 47 miejscami statutowymi,

położony 18 km od Sępólna.

M-GOPS realizował rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem za zakup żywności, dożywiania dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych działających na terenie gminy Sępólno i innych gmin oraz w formie rzeczowej/ w naturze.

W ramach oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznawania świadczeń, dokonano analizy losowo wybranych akt osób otrzymujących pomoc w formie: zasiłku stałego, zasiłku celowego i specjalnego celowego oraz zasiłku okresowego, wynikającą z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że wnioski o udzielenie pomocy rozpatrywane były w terminie, zgodnie z Ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (jednolity tekst Dz.U. z 2013 r. poz. 267). Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzano z zachowaniem terminu określonego w obowiązujących przepisach. Dokumentacja związana z przyznaniem świadczeń była prawidłowo kompletowana. Materiał dowodowy był wyczerpujący, a decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy wynikające z kodeksu postępowania administracyjnego.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Kierownika jednostki jako osoby odpowiedzialnej za stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości i uchybienia, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Opracować projekt statutu oraz regulamin organizacyjny z uwzględnieniem zadań gminy własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zaktualizować podstawy prawne funkcjonowania jednostki zawarte w statucie. Termin realizacji: 30 dni od daty otrzymania zaleceń.
2. Sprawować i dokumentować nadzór nad usługami opiekuńczymi realizowanymi przez podmiot zewnętrzny, w tym także poprzez kontrolę zakresu i jakości wykonywanych usług. Termin realizacji: na bieżąco.
3. Podjąć działania mające na celu prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, zgodnie z wymogiem art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej. Termin realizacji: 30 dni od daty otrzymania zaleceń.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) kontrolowanej jednostce przysługuje prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń informację o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków należy przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie

